

2

www.tongyulduzi.uz

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

2013-yil

15-aprel

N:15

(66920)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN – 2010-6092

JAHON CHEMPIONATI YAKUNLANDI

O'tgan hafta poytaxtimiz Toshkent shahri nufuzli musobaqa – o'smirlar va qizlar o'rtasida og'ir atletika bo'yicha IV jahon chempionatiga mezbonlik qilganidan xabaringiz bor, albatta. Mazkur dunyo birinchiligida 70 mamlakatdan qariyb 500 nafar yosh og'ir atletikachilar g'oliblik uchun bahs olib borishdi.

Davomi 7-betda

BILIMLAR BELLASHUVIDA BELLASHING

Bilimlar bellashuvining uchinchi – viloyat bosqichi yakunlandi. Endi navbat Respublika bosqichiga.

2-bet

MAQSADGA AYLANGAN HAVAS

Sardorbek Tursunov bolaligidan musiqa o'zgacha mehr qo'ydi. U oynay jahon orqali beriladigan musiqiy ko'rsatuvlarni berilib tomosha qilar, radiodan yangraydigan tarona-yu qo'shiqlarni maroq bilan tinglardi.

Davomi 2-betda

O. ORIPOV tashlagan

BILIMLAR BELLASHUVIDA BELLASHING

– Joriy o'quv yilida bilimlar bellashuvlarini o'tkazish tartibi takomillashtirilib, bellashuv o'tkaziladigan fanlar soni 10 tadan 16 taga oshirildi, jumladan, nemis, fransuz tillari, huquq va iqtisod fanlari qo'shildi, – deydi Xalq ta'limi vazirligi Axborot xizmati mutaxassisi Bahriiddin Shayvaliyev. – Shuningdek, bilimlar bellashuvida o'tkaziladigan nazorat turlari ham ko'paytirildi. Asosiy e'tibor o'quvchilarning olgan nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llay olishlariga qaratilib, test bilan birgalikda yozma ish, laboratoriya mashg'ulotlari, xorijiy tillar bo'yicha yozma va og'zaki muloqot

ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan nazorat turlari kiritildi. Bilimlar bellashuvining birinchi – mak-

Bugungi kunda hukumatimiz tomonidan ta'lim sohasiga katta e'tibor qaratilib, maktablarda sog'lom raqobatni tashkil etish orqali o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishlarini yanada oshirish, ularning qobiliyat va iqtidorlarini quyi sinflardan boshlab aniqlash, Davlat ta'lim standartlarida belgilangan talablarning bajarilish holatini tahlil qilish hamda respublikadagi 194 ta tuman (shahar)larning reytingini aniqlash maqsadida to'rt bosqichli bilimlar bellashuvi o'tkazib kelinmoqda.

saralandi. Unga ko'ra, bellashuvning viloyat bosqichida, asosan, Toshkent shahri, Navoiy, Buxo-

viloyati, Bo'stonliq tumanidagi Chimyon qo'rg'onida joylashgan «Quyoshli» oromgohida tashkil etiladigan «Yozgi intellektual rivojlantirish oromgohi»ga yo'llanmani qo'lga kiritishdi. Oromgohda mamlakatimizning yetakchi professor-o'qituvchilari, olimlari mahorat darslari o'tkazishadi. Bundan maqsad, avvalo, maktab va oliy ta'lim hamkor-

SHAHLO olgan suratlar

tab bosqichida 1 mln. 950 ming, ikkinchi – tuman bosqichida 320 ming, uchinchi – Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shahri va viloyatlar bosqichida 6843 nafar o'quvchi ishtirok etdi. Bilimlar o'lchanib, bilimdonlar

ro, Xorazm viloyatlari o'quvchilari peshqadamlik qilishdi. G'oliblikni qo'lga kiritgan 522 nafar o'quvchi bellashuvning respublika bosqichida ishtirok etish uchun hozirlik ko'rishmoqda. Shuningdek, Toshkent

ligini yo'lga qo'yish, qolaversa, «Ustozshogird» an'anasini davom ettirishdir. Shuningdek, oromgohda taniqli ijodkorlar, shoirlar, madaniyat va san'at xodimlari bilan uchrashuvlar, mushoiralar o'tkazilishi rejalashtirilgan.

Feruza SOYIBJON qizi

MAQSADGA AYLANGAN HAVAS

(Boshi 1-betda)

Farzandidagi musiqaga bo'lgan havasni vaqtida ilg'agan ota-onasi uni Glier nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan musiqa maktabiga olib borishdi. Ustozlar uning fe'l-atvori hamda qo'l barmoqlarining tuzilishiga qarab skripka chalishni maslahat berishdi.

Ustozlar o'g'itini olib, o'z ustida tinimsiz ishlagan yosh musiqachi yurtimizda hamda xalqaro miqyosda o'tkazilgan tanlovlarda muvaffaqiyatga erisha boshladi. Sardorbek ilk bor 2004-yilda Toshkent viloyatida o'tkazilgan festivalda 1-o'rinni egallab, «Oltin skripka» mukofoti bilan taqdirlandi. 2005-yilda Fransiya poytaxti Parij shahrida bo'lib o'tgan Aleksandr Glazunov nomli xalqaro skripkachilar tanlovida faxrli 2-o'rinni qo'lga kiritib, ustozlari ishonchini oqladi. 2008-yilda esa Italiyadagi xalqaro skripkachilar tanlovida 4-o'rinni topilgan bo'lsa, Gretsiyaning Santarinie orolida 2009-yilda o'tkazilgan Xalqaro festivalda faxrli 1-o'rin sohibi bo'ldi.

Uning kelajakdagi orzusi yosh avlodga musiqa sirlarini o'rgatish va muvaffaqiyatga erishishlariga o'z hissasini qo'shishdan iborat. Bu yo'lda unga omad tilaymiz.

Charos TO'XTASHEVA,
Toshkent madaniyat kollejining
3-bosqich o'quvchisi

PARVOZGA SHAY

Bolajonlar, orangizda musaffo osmonni to'ldirib, guldoratib uchayotgan samolyot uchuvchilariga, samodagi Oyni quchgan raketa fazogirlariga havas qilmagan o'quvchi bo'lmasa kerak. Zero, inson hamisha ko'kka intilib yashagan.

Bundan roppa-rosa 52 yil avval – 1961-yil 12-aprelda ilk marta Yuriy Gagarin fazoga chiqib, 106 daqiqa parvoz qilgani haqidagi ma'lumotga ega-siz. Shu munosabat bilan bu kun Xalqaro fazogirlar kuni deb e'lon qilindi.

RAKETAM

Kuni kecha ana shu sanaga bag'ishlab O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi Vazirligi, Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi hamda «Barkamol avlod» Respublika bolalar badiiy ijodiyot markazi hamkorligida «Kosmik maketlashtirish va modellash» bo'yicha umumta'lim maktablari o'rtasida «Umid nihollari» Respublika ochiq chempionati va ko'rgazmasi bo'lib o'tdi.

Unda ishtirokchilar 8 ta yo'nalish bo'yicha o'zaro bellashdilar. O'z mahoratlarini sinab ko'rish maqsadida tanlovga kelgan turli viloyatlardagi «Barkamol avlod» markazlarining «Aviamodel» hamda «Yosh texniklar» to'garagi a'zolarini suhbatga tortdik:

Abdullo IKROMOV, poytaxtimizning Mirobod tumanidagi 83-maktabning 4-sinf o'quvchisi:

– Men bu tanlovga tasma yordamida qonuvchi raketa modelimni olib keldim.

Raketam eng balandga uchishiga ishonaman.

– Men musobaqaga Jizzax

viloyatining Zomin tumanidan keldim, – deydi 31-maktabning 8-sinf o'quvchisi Shahzod RUSTAMBEKOV. – «Yosh texniklar» to'garagiga qatnashayotganimga 4 yil bo'ldi. To'garak rahbarimiz Ilhom aka Muhammadiyev boshchiligidagi parashutli raketa modelini yasadik.

– Men Surxondaryo viloyatining Angor tumanidagi 29-maktabda o'qiyman, – deydi Husniddin BO'RIYEV. – To'garagimiz a'zolari bilan birgalikda Yuriy Gagarin parvoz qilgan «Vostok» raketa modelini yasab keldik. Poytaxtga kelib, talaygina do'stlar ham orttirdik.

Tanlovda g'olib bo'lgan o'quvchilar tanlov tashkilotchilarning qimmatbaho sovg'alari bilan taqdirlandilar.

Ozoda TURSUNBOYEVA.
ZUHRA olgan suratlar

MEHR - ENG ZO'R SHIFO

Darsga qo'ng'iroq chalindi-yu, bolalarning shovqin-suroni tindi. Maktab hovlisi suv quyagandek jim-jit bo'lib qoldi. 5-«A» sinf o'quvchilari ham biologiya fani xonasida kitob-daftarlarini hozirlab, sinf rahbarlarini kutib o'tirishardi. Xonaga kirgan o'qituvchi darsini odatdagidek yo'qlamadan boshladi:

— Xo'sh, bugun darsimizda kim yo'q?
— Nazarova Gulbahor yo'q, ustoz, — javob berdi navbatchi o'quvchi.

— Bu qizimiz anchadan buyon maktabga kelmayapti, tinchlikmikan, xabar oldingizmi? — so'radi ustoz sinf sardoriga yuzlanib.

— Yo'q, Nargiza opa, borolmadik. Uning eng yaqin dugonasi Sevaraning aytishicha, Gulbahor o'g'ir kasallikka chalingan emish, shunga...

— O'zi ham har gal jismoniy tarbiya darsidan so'ng terlab turib jo'mrakdan muzdek suv ichardi-da, ustoz. Mana, o'pkasi kasal bo'lib qolibdi, — qo'shimcha qildi Zilola...

Nargiza opa shu kuniyoq darsdan so'ng Gulbahorlarnikiga otlandi. Bir gapirib o'n kuladigan sho'x qizaloqning ancha o'zini oldirib, ranglari siniqib, shashti pasayib qolganini ko'rib, juda xafa bo'ldi. Lekin sir boy bermadi. «Ko'rinishing ancha yaxshi, shifokorlarning tavsiyalariga to'la amal qilsang, tezda tuzalib ketasan», deya Gulbahor-

ning ham, qayg'uga botgan onaizorining ham kayfiyatini ko'tardi. Barcha sinfdoshlari nomidan salom aytdi...

Ertasi kuni ustoz sinfi bilan tarbiyaviy soat o'tkazdi. O'quvchilarining o'zlash-tirishlari, tartib-intizomi, qo'lga kiritayotgan yutuqlari, kamchiliklari xususida so'zlandi. Ozodalikka, shaxsiy gigiyenaga rioya qilishning juda muhimligini, bunday qoidalarga amal qilinmasa, turli xastaliklar kelib chiqishi mumkinligini alohida uqtirdi. Suhbat mavzusi o'z-o'zidan Gulbahor chalingan xastalikka borib taqaldi. Ustoz sil kasalligining o'quvchilari o'ylagandek bedavo emasligini, xastalik alomatlarini namoyon bo'lishi bilan shifokorga uch-rab, uning ko'rsatmalariga to'la amal qilinsa, bu darddan butunlay forig' bo'lish mumkinligini tushuntirdi. Atrofdagilardan uyalib, kasallikni yashirishga urinishning yomon oqibatlariga olib kelishini ham ta'kidladi. Shuningdek, xonalar havosini tez-tez almashtirib turish, uy jihozlarini vaqti-vaqti bilan nam dokada artib toz-lash kasallikning oldini olishini tushuntirdi.

Gulbahorning tez orada sog'ayib, sinfdoshlari safiga qaytishini niyat qildi.

Shifokorlarning mehri, samarali muolajalari, yaqinlarining qalb qo'ri, qolaversa, ustoz, sinfdoshlarining e'tibori-dan ruhlangan Gulbahor dardiga shifo topib, avvalgidek sog'lom, quvnoq qizaloqqa aylandi...

Biz bu voqeani bejiz keltirmadik. Kuni kecha poytaxtimizdagi «Dedeman» mehmonxonasida 24-mart — Butunjahon silga qarshi kurash kuni munosabati bilan USAID, OITS va Sil bo'yicha dialog loyihasi doirasida O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi, AQSHning USAID tashkiloti, Jurnalistlarni qayta tayyorlash xalqaro jamoatchilik markazi va yana bir qancha tegishli tashkilotlar ishtirokida «Men hayotman, silni to'xtating!» shiori ostida o'tgan anjumanda qatnashib, ustozning fikrlari nechog'li to'g'ri, asosli ekanligiga amin bo'ldik. Shuningdek, ko'plab xorijiy davlatlarga qiyosan yurtimizda kam bo'lsa-da, uchrab turadigan bu xastalikka qarshi kurash borasida hukumatimiz oshirilayotgani haqidagi ma'ruzalarni tinglab, ko'nglimiz yanada taskin topdi. Anjumandagi ishtirokimiz tufayli tibbiy savodxonligimiz oshdi, eng muhimi, bu kasallikning nasldan naslga o'tmasligini, ko'pchilik o'ylagandek, bedavo emasligini, tibbiyotda samarali davolash usullari keng qo'llanilayotganini bilib oldik. Anjumanda 2015-yilga qadar ushbu kasallikka qarshi kurash vositalarini jahon

talablari darajasiga yetkazish borasida olib borilayotgan samarali ishlar xususida ham so'z bordi.

Bir so'z bilan aytganda, yurtimizda bu yo'nalishda amalga oshirilayotgan ishlardan ko'nglimiz to'ldi. Taas-surotlarimizni o'rtoqlashishdan ko'zlagan asosiy maqsadimiz, Siz-u bizning bebaho boyligimiz — salomatligimiz ishonchli qo'llarda ekanligini yana bir bor eslatib o'tishdan iborat. Siz aziz o'g'il-qizlardan talab qilinadigani esa ozodalikka, shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilish, o'z vaqtda tartibli ovqatlanish, sport bilan muntazam shug'ullanishdan iborat.

Yusuf ABDULLAYEV

XATLARINGIZNI O'QIDIK

Bolajonlar, tahririyatimizga sizlardan har kuni juda ko'p maktublar keladi. Ularning hech birini nazardan chetda qoldirmay, birma-bir tanishib borishga harakat qilamiz. Yurtimizning turli go'shalarida istiqomat qilayotgan tengdoshlaringizning ijod namunalari, ularning fikr-mulohazalari bizni behad quvontiradi.

Sirdaryo viloyati, Boyovut tumani-dagi 69-maktab-internatning 6-sinf o'quvchisi Aziza DONAYEVA o'z mak-tubida ona tili va adabiyot faniga qizi-qishi, ularga puxta bilim berayotgan ustoz Nargiza opa Shokirovadan minnatdorligini bildiribdi.

Buxoro viloyati, Shofirkon tumani-dagi 4-maktabning 5-«E» sinf o'quv-chisi Marjona RAHMONOVA chizgan rasmlaridan yo'llabdi. Marjonadan rang

tanlashga alohida e'tibor qaratishini so'raymiz. Urganch shahridagi 5-maktabning 4-«A» sinf o'quvchisi Madina IBODULLAYEVAga ham shunday maslahat bergan bo'lardik.

Qashqadaryo viloyati, Kitob tumani-dagi 34-maktabning 5-«B» sinfidagi tahsil olayotgan Madina Bozorova, Asliddin Qurbonov, Islom Turdiqulov, So'g'diyo-na Erkinova singari faol o'quvchilar bo'sh vaqtlarida «Yosh qalamkashlar» to'garagiga qatnashayotgani, gazeta-mizga 2013-yil uchun sinfi bilan obuna bo'lishgani haqida yozishibdi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi, Beruniy tumanidagi Bo'ston akademik litseyi o'quvchisi Sabohat SA'DUL-LAYEVA va Toshkent viloyati, Bekobod tumanidagi 46-umum-ta'lim maktabining 8-sinf o'quv-chisi Oliya YUSUPOVA o'z maktublarida bugungi kunda yurtimizda yosh avlod uchun yaratilayot-gan shart-sharoitlar, imkoniyatlarga javoban har bir o'quvchi puxta bilim olib, xalqimizga munosib farzand bo'lishi lozimligi haqida to'liqlanib yozishibdi.

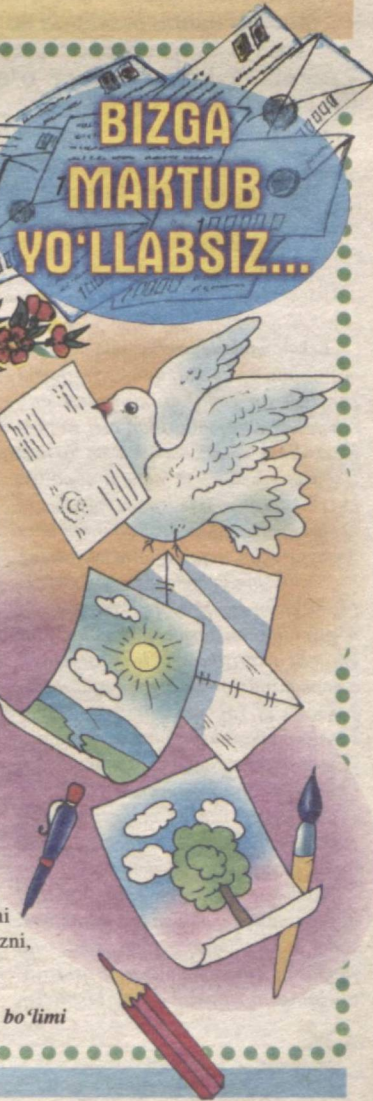
Shuningdek, tahririyatimizga Jizzax viloyati, Jizzax shahridagi 25-maktabning 9-«A» sinf o'quvchisi Dilnoza ILHO-MOVA, G'allaorol tumanidan Shahnoza-bonu BOTIROVA, shu tumandagi 7-mak-tabning 5-«A» sinf o'quvchisi Shahnoza MAMASOLIYEVA, Buxoro viloyati,

Shofirkon tumanidagi 20-mak-tabning 5-«B» sinf o'quvchisi Dildora ABDULLAYEVA, shu maktabning 7-«A» sinf o'quvchi-lari Ozoda FAYZULLAYEVA, Feruza ABDULLAYEVA, Shah-noza BAHROMOVA, 5-«B» sinf o'quvchisi Dildora ABDUL-LAYEVA, G'ijduvon tumanidagi 51-umumta'lim maktabining 9-«B» sinf o'quvchisi Hilola OTAYEVA, Navoiy viloyati, Uchquduq tumanidan Laylo ABDULLAYEVA, Farg'ona viloyati, Furqat tumanidagi 36-umum-ta'lim maktabining 7-«A» sinf o'quvchisi Muxlisa IBROHIMOVA, Toshkent shahri, Sergeli tumanidagi 6-maktabning 6-«A» sinf o'quvchisi Umida TO'LIBOYEVA singari muxlislarimizdan ham mazmunli xat oldik.

E'tiboringiz uchun rahmat! Mak-tab hayoti, qiziqish va intilishlaringiz haqidagi maktublaringizni kutib qolamiz.

Maktublarni saralar ekanmiz, turli-tuman qarashlar, fikrlarga duch kelamiz. Ulardagi har bir satrlarda sizlarning «Xatim chop etilarmikin?» degan hadik turishi, tabiiy. Siz hech ikkilanmay tahririyatimizga xat yo'llang. Biz ularni bo'limlarga tarqatib, ijod namunalaringizni, albatta, chop etishga harakat qilamiz.

Xatlar bo'limi

Ustoz haqida so'z

ENG YAXSHI SINF RAHBARI

MUBAYDULLAYEVA olgan surati

Sinf rahbari!
U onangiz kabi sizning yutug'-u tashvishlaringizga sherik bo'lguvchi, bilim berib, hayotni o'rgatuvchi mehribon inson. Sizning yutuqlaringiz rahbaringizning maktabdagi hurmatini ta'minlasa, o'rinsiz sho'xliklar-u o'zlashtirishingizning pasayishi uning obro'sini tushiradi. Bugun ushbu mavzuda so'z yuritishimizga Shayxontohur tumanidagi 34-maktabning 8-sinf o'quvchilari sababchi bo'lishdi. Tengdoshlaringiz o'z sinf rahbarlari Surayyo opa Saidvaliyevani juda hurmat qilishlarini aytishdi.

maqsadida tashkil etilgan mazkur tanlovda o'qituvchilar to'rtta shart bo'yicha musobaqalashishdi. Ular o'quvchilari bilan olib borgan ishlari, tarbiya jarayonini takomillashtirishga oid yaratgan konsepsiyalari haqida to'xtalib, namunaviy tarbiyaviy soat o'tkazish hamda muammoli vaziyatni hal etish bo'yicha o'z mahoratlarni namoyish etishdi. Gavharoy opa Umrzoqovaning «Kashim – faxrim» mavzusidagi noan'anaviy tarbiyaviy soatiga ijodkor, psixolog,

shifokor va mahalla faollarini jalb etgani yuqori baholandi.

Aziz o'quvchilar, bu kabi barcha sa'y-harakatlar Sizlarning yaxshi bilim olib, komil inson bo'lishingiz uchun qilinayotgan ekan, siz ham ustozlaringiz nomini ulug'lang, ularga rahmatlar keltiring! Sizga oddiy tuyulgan ayrim sho'xliklaringiz ham ularga behurmatlik belgisi bo'lib qolishi mumkinligiga yana bir misol keltiray:

Xizmat yuzasidan maktabga bir o'qituvchini so'roqlab borganimda, dars payti ekan. Sinf eshigini taqillatib, ustozdan uzr so'radim. O'quvchilarga vazifa topshirib, men bilan suhbatlashayotgan ustoz xonada birdan to'polon, shovqin boshlanganidan juda xijolat bo'ldi...

Ko'rdingizmi, aziz ustozlarni ba'zan uyatga qo'yib, behurmat qilishimizni o'zimiz ham bilmay qolamiz. Ular aslida cheksiz hurmat-ehtiromga munosib zotlar ekanligini unutmang, aziz o'quvchim!

Sayyora QODIROVA

O'zbekiston Tasviriy san'at galereyasi qoshida tashkil etilgan bolalar studiyasi, mana to'qqiz yildirki, faoliyat yuritib kelmoqda. Studiyyaga tasviriy san'atga ixlosmand 6 yoshdan 17 yoshgacha bo'lgan bolalar jalb etilgan bo'lib, asosiy maqsad ularni tevarakatrofimizni o'rab turgan olamning go'zalligi va

MUVAFFAQIYATLAR GAROVI

uyg'unligini ko'ra bilishga o'rgatish, ularning estetik didini shakllantirishdan iborat. Studiyya 2011-yildan «Ulkan muvaffaqiyatlar boshi» deya nomlandi. U o'z dasturiga ega bo'lib, unga ko'ra bolalar yoshiga ko'ra 3 guruhga bo'linishgan: 6-8 yoshdagi bolalardan iborat 1-guruh haftaning har shanbasida, 9-11 yoshlilardan iborat 2-guruh va 12-16 yoshdagi bolalardan tashkil topgan 3-guruh haftasiga 1,5 soatdan 2 marta mashg'ulot o'tishlari rejalashtirilgan.

Studiyya a'zolari o'tgan yili Qozog'istonning Olmaota shahrida o'tkazilgan «Olam bolalar nigohida» rasmlar ko'rgazmasida muvaffaqiyatli qatnashib,

tadbir tashkilotchilarining qimmatbaho sovg'alari va Diplom bilan taqdirlandilar. Studiyya a'zolari, shuningdek, «Sog'lom yoshlar» loyihasi doirasida «Biz sog'lom turmush tarzi uchun» deb nomlangan ijodiy tanlovlarda ham qatnashishdi. Laylo Rixsiyeva, Jasur Hakimov, Sardor Sodiqov, Nigora Sodiqova kabi qatnashchilar sertifikat va sovg'alar bilan taqdirlanishdi.

Studiyaning mazkur yilda o'tkazgan ilk tadbiri «Yaponiya bolalar nigohida» ko'rgazmasidir. Ko'rgazmada o'z ijodlari bilan muvaffaqiyatli qatnashgan bolalar Diplom hamda esdalik sovg'alari bilan taqdirlandilar.

Hasan ABDUNAZAROV

SIZ nima DEYSIZ?

Qo'l telefoni... Bu ixcham qurilma barchamizning eng yaqin dast-yorimizga aylangan, desam aslo mubolag'a bo'lmaydi. U aloqa vositasi sifatida og'irimizni yengil qilsa-da, ayni paytda bu «mitti match» orqali butun dunyoning «issiq-sovug'i»dan xabardor bo'lish mumkin. Tunov kuni bir tengdoshimning uyali telefoni qo'limga tushib qoldi. Birovning buyumini titkilash odobsizlik sanalsa-da, qiziquvchanligim ustun kelib, telefon xotirasidagi ma'lumotlarni birma-bir ko'rib chiqa boshladim. To'g'risini aytsam, u yerdagi ma'lumotlar dilim-

ni xira qildi. Behayo kliplar, suratlar, sevgi haqidagi sanoqsiz she'rlar...

Bugungi texnika asrida internet orqali turfa yangiliklardan xabardor bo'lish, dunyoning istalgan burchagidan do'st orttirish mumkin. Buning uchun xohish va istakning o'zi kifoya. Lekin internet orqali turmush tarzimizga, mentalitetimizga, qadriyatlarimizga zid bo'lgan axborotlarning tarqalishi barchamizni jiddiy mushohada yuritishga chorlaydi. Tibbiyotda yurak xurujining oqibati fojia bilan tugaganidek, axborot xurujidan ham doim ehtiyot bo'lmog'imiz zarur.

Ayni paytda bolalar maktabdagi kompyuter darslari orqali bu yo'nalishga doir ham amaliy, ham nazariy bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega. Ammo bugun ba'zi tengdoshlarimni nazariy bilimlar sira qiziq-tirmaydi. Ularga faqat jangarilik, zo'ravonlikni targ'ib etuvchi o'yinlar bo'lsa, bas. Bunday yosh-

Dolzarb mavzu

MUBAYDULLAYEVA olgan surati

larning o'y-xayoli darsda ham, uyda ham kompyuter o'yinlari bilan band bo'ladi. Qachon dars tugaydi? Qachon kompyuterdagi sevimli o'yinimni miriqib o'ynayman, degan savollar miyasida g'ujg'on o'ynaydi.

Men ham bilimga, yangilikka tashnaman. Lekin zamonaviy texnika yutuqlaridan bilimimni mustahkamlash, boyitish, dunyoqarashimni kengaytirishdek maqsadli foydalanishga intilaman va do'stlarimni ham shunga chaqiraman. Tengdoshlarim, ota-onalarimiz, ustozlarimizning bizga bildirgan ishonchlarini oqlab, kela-jakda yurtimiz ravnaqiga o'z hissamizni qo'shaylik!

Laylo TURSUNOVA,
Qashqadaryo viloyati,
Qamashi tumanidagi
17-maktab o'quvchisi

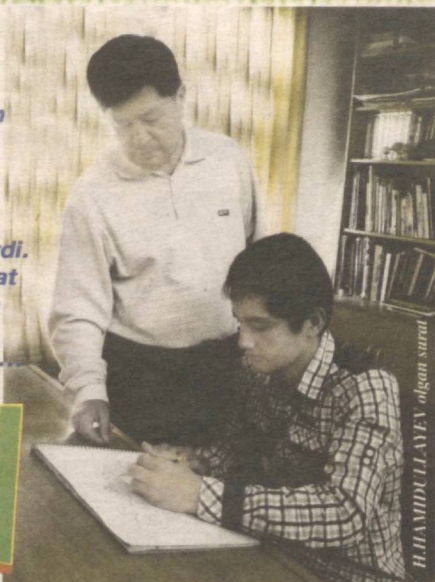
S.FARMONOV chizgan rasmi

Bir manbada o'qiganim bor: ruhshunos-pedagoglarning fikricha, shaxsning shakllanishida u yashayotgan muhit qirq foiz, irsiyat o'n besh foiz, tarbiya qirq besh foiz ulushga ega bo'larkan. Bundan ko'rinadiki, farzandlarimiz kamoloti, eng avvalo, oiladagi muhitga, ta'lim-tarbiyaga bog'liq ekan.

Muqaddas go'sha sanalmish oilalarimiz farzandlar kelajagiga tamal toshi qo'yiladigan ajib bir xilqatki, uning o'rnini hech bir narsa bilan almashtirib bo'lmaydi. Oila mas'uliyatini chuqur anglagan ota-onalar nafaqat o'zlarining, balki butun jamiyatning koriga yaraydigan farzandlar tarbiyalaydilar. Bunday oilalarga chin ma'noda havas qilib, ulardan o'rnak olishga intilamiz.

Anglaganingizdek, bugun ana shunday ibratli oilalardan biri haqida yozishga chog'landik.

MEHNATDAN KELSA BOYLIK...

H. HAMIDULLAYEV olgan surat

Poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi Oqtepa mahallasida istiqomat qilayotgan Zokirovlar xonadonida ikki o'g'il, bir qiz kamolga yetyapti. Ko'pchilik havasmand bu oila boshlig'i Shokir aka taniqli musavvir. Bugungi kunda Respublika rassomlik kolleji o'quvchilariga saboq berish bilan birga, sermahsul ijod qilib kelayotgan ustozning qator yillarda Moskva, Anqara, Aktyube shaharlarida shaxsiy ko'rgazmasi tashkil qilingan.

Oila bekasi Olimaxon opa ham Ali-she Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasida samarali mehnat qilib, ko'pchilikni ma'naviyat ziyosidan bahramand qilgan.

Oila farzandlari Guli Ra'no, Mirkamol va Mirvosildagi musavvirlikka ishtiyoq dadalaridan o'tgan bo'lsa, kitobga, mutolaaga bo'lgan havasni Olimaxon opa uyg'otgan bo'lsalar, ajabmas!..

Opa-ukalar intilish va izlanish bobida bir-birlaridan qolishmaydilar. Suhbatlari mavzusi, asosan, tasviriy san'atga doir bo'lib, yangi g'oya, mavzu va uslubi yonalishlar xususida uzoq-uzoq fikr-

lashishadi, bahslashishadi.

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomchilik va dizayn institutining «Dastgoh va kitob grafikasi» bo'limini muvaffaqiyatli tamomlab, bugungi kunda «Tafakkur qanoti» nomli nashriyotda mehnat qilib kelayotgan Guli Ra'no institutning «Markaziy ko'rgazmalar»

zalida hamda «Karvonsaroy»da bo'lib o'tgan «Grafiklar» ko'rgazmasida o'z ijod namunalari bilan qatnashishga ulgurdi. Shuningdek, kichkintoylarga atalgan quvnoq rasmlari respublika bolalar va o'smirlar nashrlari sahifalarida e'lon qilinayotgan she'r, hikoya va ertaklar mazmunini badiiy bezaklar bilan

to'ldirishga xizmat qilmoqda.

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomchilik va dizayn institutining «Teatr bezagi san'ati» bo'limida tahsil olayotgan Mirkamol ham o'z ustida tinimsiz ishlab, mahoratini oshirib boryapti. Oilaning kenjasi Mirvosil poytaxtdagi 157-maktabning 7-«B» sinfida tahsil oladi. Uning ham barcha tengdoshlari kabi qiziqishlari juda ko'p. Sportning suzish turi bilan shug'ullanishga, kitob o'qishga, til o'rganishga ishtiyoqi baland. Lekin rasm chizishga bo'lgan havasi barchasidan ustunlik qiladi. Shayxontohur tumani «Barkamol avlod» markazi qoshidagi rassomchilik to'garagiga qatnab, ustoz Botir Faxriddinovdan bu nafis san'at turining sir-u sinoatlarini o'rganib kelyapti. Asosan, manzara janrida ishlaydigan Mirvosilning orzulari ulkan: mohir musavvir bo'lishni, manzarali rasmlari ko'rgazmasini tashkil qilishni niyat qiladi.

San'at va ijod insonning ma'naviy kamolotida beqiyos ahamiyatga ega bo'lgan qudratli vositadir. Shu boisdan bugungi kunda yurtimizda yoshlari-mizning iste'dod va qobiliyatini to'la namoyon etishi uchun barcha imkoniyatlar yaratilmoqda. Shuningdek, iqtidorli farzandlar ulg'ayayotgan ushbu oilada ham ularning kamoloti uchun barcha sharoitlar muhayyo qilingan.

*Mehnatdan kelsa boylik,
Turmush bo'lar chiroylik,*

deganlaridek kasbi kori orqali turmushi obod, farovon bo'lishiga erishayotgan oila boshlig'i Shokir aka Zokirov farzandlarining ham ota kasbini davom ettirishga ahd qilganlaridan behad mamnun. Ulardan maslahatlarini aya-maydi, talabchan ustozdek kamchiliklarini ro'yi-rost aytdi, joiz bo'lsa, rag'batlantirib ham turadi. Aminmizki, bunday g'amxo'rlik va e'tibordan ruhlangan o'g'il-qizlar nafaqat oilasi, balki jamiyat ravnaqi yo'lida mehnat qiladilar, uning gullab-yashnashiga munosib hissa qo'shadilar.

Yurtimizda mana shunday ibratli, namunali oilalar ko'paysa, turmushimiz yanada obod, farovon bo'lib boraveradi.

Feruza JALILOVA

ADIRDAGI MAKTABDA

Gazetamizni muntazam kuzatib borayotgan o'quvchilarning yaxshi bir an'anamizdan xabarleri bor, albatta. Faol o'quvchilar, fidoyi ustozlarning sa'y-harakatlari bilan bilim maskanlarida «Tong yulduzi» kunlari o'tkazib kelinmoqda. Quvonarlisi, bu tadbirlardagi jonli muloqotlar tufayli o'quvchilar o'zlarini qiziqtirgan barcha savollarga javob olmoqdalar. O'z navbatida, tahririyat xodimlari ham bolalar bildirgan takliflar, fikr-mulohazalar asosida gazeta sahifalarining rang-barangligi, mazmun-dorligini oshirishga intilmoqdalar.

Navbatdagi ijodiy uchrashuvimiz Toshkent viloyati,

Bo'stonliq tumanidagi purviqor tog'lar yon-bag'rida joylashgan 12-umumta'lim maktabida bo'lib o'tdi. Maktab o'quvchilari ushbu ilm maskanida saboq olgan taniqli yozuvchilar, yetuk olimlar bilan faxrlanib, ulardek bo'lishga intilishadi. Mazkur maktabdagi ijodiy uchrashuvimiz ham qiziqarli tarzda o'tdi. Tadbirda o'quvchilar Quddus Muhammadiy, Po'lat Mo'min, Tursunboy Adashboyev, Anvar Obidjon, Abdurahmon Akbar, Dilshod Rajab kabi bolalar shoirlarining she'rlarini yoddan aytib, ularning mazmun-mohiyati, g'oyasi borasida o'z fikrlarini bildirdilar. O'zlarining she'riy mashqlaridan o'qib, yig'ilganlarni xushnud etdilar. Beg'uborlar davrasidagi maroqli uchrashuvdan ko'nglimiz to'lib, bolalar yozgan dasta-dasta she'rlarni olib qaytdik.

O'z muxbirlarimiz

ABDURASHID MUALLIM

yechimi menga nima beradi, deya o'ylab qoldirdim. Men matematik bo'lmayman, derdim. Ustozga esa bu gapni

aytib bo'lmasdi.

Navbatdagi darslardan birida ko'nglimdagi bu gapni bir sho'xroq sinfdosh qizimiz aytib qoldi:

– Ustoz, bu murakkab misollar bizga hayotda kerak bo'ladimi? Arifmetik amallarni yaxshi bilamiz-ku, shuning o'zi yetmaydimi?! – deb so'radi u.

– To'g'ri, matematikaga qiziqmaganingiz uchun bu misollar sizga qiyin tuyulyapti, – dedi ustoz taxtdagi misollarga ishora qilib. – Aslida hayot bulardan ko'ra ancha murakkabroq. Bu misollarni oson yechsangiz, kelajakda hayotingizda uchraydigan ayrim muammolarni yechishga ham qiynalmaysiz.

Ustozning gaplaridan ta'sirlangan haligi qiz matematikaga mehr qo'ydi. Men esa she'r o'qib yuraverdim. Stol ustida matematika kitobi, tizzamda adabiyot...

Oradan yillar o'tdi. She'r o'qish-u yodlash asnosida o'zim ham she'rlar yoza boshladim. Ilk she'rimni maktabda o'tgan Yangi yil tadbirida o'qidim. Keyin adabiyot muallimimdan maqto'v eshitish ilinjida

atrofga boqdim, yuragim dukurlab urardi. Ammo kutilmaganda oldimga Tursunov domla keldilar.

U kishi hayajondan titrayotgan qo'llarimni mahkam siqib: «Matematik misol yechadi, u oldin yechilgan misollarni qayta ishlaydi, shoir esa hech qachon birov yozgan she'rni qayta yozmaydi. Sen yaxshi she'r yozibsan, bu haqiqiy yutu'g'ing. Ijodni shunday davom ettirginki, matematiklar she'rlaring sanog'ida adashishsin», dedi. Men boshi osmonga yetgan bolakay – «shoir» uchun bu e'tirofdan ortiq baxt yo'q edi, o'shanda.

Oradan yana yillar o'tyapti. Abdurashid Tursunov hamon o'sha holat, o'sha kayfiyat, o'sha salobat bilan o'quvchilarga dars o'tmoqda. Ammo u partalarda endi men va sinfdosh qiz yo'q... Agar qaytib qolsam edi, eh, faqat matematika o'qirdim. Chunki olamning asosi raqamlarda, bizga yashirin sirlar yechimi o'sha qora doskada oppoq ilonday cho'zilgan uzundan uzun misollar qatiga berkingan ekan. She'riyat-chi, dersiz?! She'riyat uning egizi, yaqin qarindoshi. Chunki haqiqiy she'riyat kuchli mantiqni talab qilar, mantiqiy tafakkurni esa she'r tili bilan tushuntirish kerak ekan...

Ustozning shogirdlari orasidan bugun ko'plab olimlar, faylasuflar, tilshunos-u tarixchilar yetishib chiqdi. Darvoqe, ustozning to'rt nafar o'g'illari ham ota izidan bordilar. Ular bugun iqtisod sohasini puxta egallab, respublikamizning turli go'shalarida yurtimiz rivoji uchun siddiqildan xizmat qilmoqdalar.

Mening esa haliyam matematikani o'rgangim bor. Matematika-chi, endi u meni o'z dunyosiga olib kirarmikan? Hamma gap ana shunda...

Alimurod TOJIYEV,
O'zMU tadqiqotchisi

NOMINGIZ O'CHMAGAY

Amir Temur bobojon,
Sizni bilar keng jahon!
«Kuch – bu adolatda», deb
Xalqlarga bosgansiz yon!

Oson bo'lmagan sizga,
Saltanatni boshqarish.
O'zbek elini birlab,
Qilgansiz ko'p ulug' ish.

Bizlar sizga vorismiz,
Tarixga ham xolismiz.
«Temur tuzuklari»ni,
O'qigan biz tolibmiz.

Qurgan ko'p imorat,
«Oq saroy-u, Ko'k saroy»...
Ulardagi naqsh-nigor,
Taratib turar chiroy.

Ne-ne sarkarda o'tgan,
Bu dunyoni titratib...
Ammo sizdek zot yo'qdir,
Davlatga bergan tartib.

Zamon oshib nomingiz,
Zavol topmay kelyapti.
Sizni bugun yosh avlod
Ham – «bobomiz» deyapti!

«Sohibqiron» nomingiz,
Tushmas o'zbek tilidan.
Yana ko'p asr yashang,
Xalqimizning dilida.

Bahrom TOJIYEV

SHAMOL VA GULLAR

Tabiat – bepoyon bog',
Har yon chaman, rang-barang.
Mayin sabo kuyida,
Gullar chayqalar, qarang.

Nogoh quyosh berkinib,
Erka bulut to'kar yosh.
Shamol qayrar qilichin,
Gullar mahzun egar bosh.

Shamol gullarga deydi:
– Tezda menga ber salom!
Gullar aytar: – Rahm et,
Yo'limizga qo'yma dom.

Sen bizlarga qalqon bo'l,
Hamma ishga qodirsan!
Biz-chi, nimjon gullarmiz,
Sen kuchlisan, botirsan.

Shunda shamol uyalib,
Yeladi tog'lar tomon.
Quyosh ochib chehrasin,
Dunyo bo'lar charog'on!

Risolat MAXSUMOVA,
Toshkent viloyati, Parkent
tumanidagi 29-maktab o'quvchisi

SOVG'A

Do'kon gavjum edi. Ra'no har xil taqinchoqlar chiroyli terib qo'yilgan oynavand rastaga yaqinlashdi. Ana u! O'sha zirak! Jozibali tovlanib turibdi!

Qiz hayajondan qo'lidagi pulni mahkam g'ijimladi.

– Sizga nima kerak, singlim? – deb so'radi sotuvchi ayol.

– Men... – deb duduglandi Ra'no, – anavi zirakni olmoqchi edim.

– Pulingiz yetadimi? Bu ancha qimmat turadi.

– Ha, mana, ko'pdan beri jamg'arib yuribman.

Ra'no chindan ham dadasi, tog'alari, ammalari bayramlarda bergan pullarni hafsala bilan yig'ib yurardi. Kecha sanab ko'rsa, anchadan beri o'zi orzu qilib yurgan zirakni sotib olishga yetar ekan. Bugun darsdan chiqdi-yu, do'konga oshiqdi.

– O'h-ho', – deya gapga aralashdi yana bir sotuvchi

amaki, – hozirgi yoshlar juda puxta, ota-onasidan yashirib, o'zlari pul yig'ishadi.

Sotuvchi ayol mamnun bosh iring'adi.

– Yaxshi-da, yoshligidan mustaqil bo'lganga nima yetsin!

Nihoyat, Ra'no zirak solingan qutini qo'lida avaylab tutganicha do'kondan chiqdi. U juda xursand edi!

Qo'lidagi qutini sumkasiga soldi-yu, xursand bo'lib uyiga jo'nadi. Shu payt qarshisidan sinfdoshi Nilufar chiqib qoldi.

– Ha, dugonajon, qayoqqa otlandim? – deb so'radi Ra'no.

– Ertaga bayram-ku! Shunga oyimga biror sovg'a olmoqchiman, – javob berdi Nilufar.

– Iye, – dedi Ra'no hayron bo'lib, – kattalarga ham sovg'a berishadimi?

– Albatta, nahotki bilmasang. Bo'pti, men ketdim, shoshilyapman...

Nilufar do'kon tomonga yugurib ketdi. Ra'no ham o'z yo'lida davom etdi.

– Voy, asal qizim, keldingmi? – oyisi Ra'noni shunday so'zlar bilan qarshi oldi.

Ra'no mamnun jilmaydi. U ichkarida zirakni taqib chiqib, oyisini qoyil qoldirmoqchi edi.

– Qizim, biroz shoshma, – dedi oyisi unga sirli ko'z qisib.

– Nima deysiz, oyijon?

– Qani, ko'zlaringni yum-chi...

Ra'no ajablanib oyisining aytganini qildi.

– Ana, endi qarayver!

Ra'no ko'zlarini ochdi-yu, hang-u mang bo'lib qoldi. Oyisi jilmaygancha unga bir juft zirak uzatib turardi. Haligina o'zi do'kondan xarid qilgan ziragining xilidan!

– Bayraming muborak, qizim! Hamisha orzungga yetib yurgin!

– Rahmat, oyijon, – deya shivirladi Ra'no...

Xijolatda yuzlari lov-lov yonarkan, negadir ko'z oldida do'konga chopqillab ketayotgan dugonasi jonlandi.

Robiya BO'RIXONZODA,
Toshkent shahridagi
31-maktab o'quvchisi

JAHON CHEMPIONATI YAKUNLANDI

Aytish mumkinki, Istiqlol yillarida mamlakatimizda sportning ommaviy turlarini rivojlantirish, shuningdek, farzandlarimizni sport bilan oshno tutinishiga ko'maklashish, ular orasida sog'lom turmush tarzini keng targ'ib etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Qolaversa, bugun nafaqat viloyat va shahar markazlarida, balki chekka va olis qishloqlarda ham bir-biridan muhtasham va zamonaviy sport inshootlari qurilib, foydalanishga topshirilmoqdaki, bu mamlakatimizda nufuzli sport musobaqalarini o'tkazish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Quvonarlisi, bunday imkoniyat va shart-sharoitlar sabab yoshlarimiz orasidan Osiyo, jahon chempionlari, Olimpiada ishtirokchilari yetishib chiqmoqda. Sport sohasida erishilayotgan bunday ulkan yutuqlarga o'smirlar va qizlar o'rtasida og'ir atletika bo'yicha jahon chempionati doirasida mamlakatimizda mehmon bo'lgan Xalqaro og'ir atletika federatsiyasi prezidenti, Xalqaro olimpiya qo'mitasi a'zosi Tomash AYAN ham yuksak baho berdi:

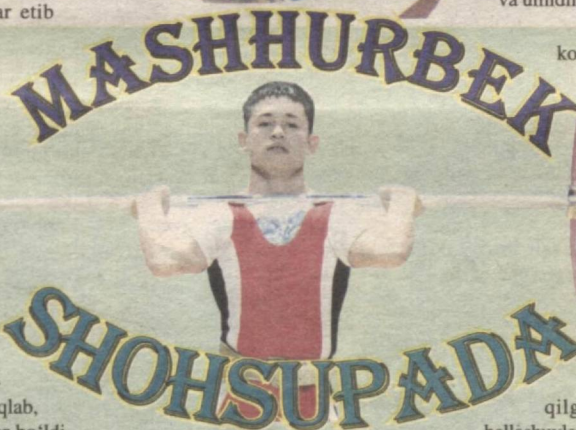
– O'zbekistonga tashrifim davomida Prezident Islom Karimov bilan uchrashish sharafiga muyassar bo'lganimdan juda mamnunman. Davlatimiz rahbarining O'zbekistonda sportni rivojlantirish strategiyasi, sportning inson hayoti, ayniqsa, yosh avlodning jismoniy va ma'naviy sog'lom hamda erkin fikrlash insonlar etib

tarbiyalashdagi o'rni va ahamiyati, yurtimizda bolalar sportini taraqqiy ettirishga davlat siyosati darajasida e'tibor qaratilayotganiga doir qimmatli fikrlari menda katta qiziqish uyg'otdi.

O'smirlar o'rtasidagi jahon chempionatining Toshkent shahrida o'tkazilishi 2011-yili Parijda o'tkazilgan Xalqaro og'ir atletika federatsiyasining Kongressida e'lon qilingan edi. Aslida bunday nufuzli jahon chempionatlarini o'tkazishning o'ziga yaraisha mezonlari bor.

Ya'ni, bu kabi yirik musobaqalar yetarli darajada shart-sharoitga ega, tinch va osuda mamlakatlarda o'tkaziladi. Quvonarlisi, talab etiladigan ushbu barcha jihatlar jonajon yurtimizda mavjud. Nafaqat poytaxtimizdagi, balki viloyatlardagi sport inshootlari ham xalqaro standartlarga to'la javob beradi. Og'ir atletikachilarimizning xalqaro arenalarda qo'lga kiritayotgan ulkan yutuqlari ham Xalqaro og'ir atletika federatsiyasining ana shunday qarorga kelishiga sabab bo'ldi. Poytaxtimiz mezbonlik qilgan o'smirlar va qizlar o'rtasida og'ir atletika bo'yicha jahon chempionati keskin va muvaffaqiyatli tarzda o'tib, yakunda g'olib va sovrindorlar aniqlandi. Quvonarlisi, ular orasida yosh va umidli og'ir atletikachilarimiz ham bor.

Jahon chempionati boshlanishidan avval, terma jamoamiz a'zosi Mashhurbek Yo'ldoshevga murabbiylar katta ishonch bildirishgan edi. Mashg'ulotlar jarayonida ham ustoz va shogird har bir jihatga jiddiy e'tibor qaratishdi. Yosh sportchimizning o'zi ham mashg'ulotlardan so'ng mustaqil ravishda tinimsiz mashq qilib, jahon chempionatidagi muvaffaqiyatli ishtirokiga mustahkam zamin hozirladi. Qarangki, uning mehnatlari zoye ketmadi. Ustozlari, otasonasi, qolaversa, xalqimizning ishonchini oqlab, musobaqada uchta bronza medaliga sazovor bo'ldi.

Mashhurbek vazni 50 kilogrammgacha bo'lgan o'smirlar o'rtasidagi bahslarda 30 nafardan ziyod yosh polvonlar bilan g'oliblik uchun bahs olib bordi. Tengdoshingiz shtangani dast ko'tarishda 86 kilogramm, siltab

ko'tarishda 110 kilogramm, ikki kurash bo'yicha 196 kilogramm natijani qayd etib, uchta bronza medali sohibi bo'ldi.

– Terma jamoamiz zaxirasiga uchta bronza medalini tuhfa etganidan juda xursandman, – deydi umidli polvonimiz. – Bularning barchasi yurtimizda bolalar sportiga qaratilayotgan yuksak e'tiborning samarasidir.

Albatta, Siz aziz o'quvchilar ham ushbu nufuzli sport bayramini bevosita musobaqa o'tkazilgan «O'zbekiston» sport majmuasida yoki oynayi jahon orqali tomosha qilgandirsiz. Shiddatkor bahslar, muvaffaqiyatli harakatlar, tengdoshlaringizning ajoyib harakatlari Sizda ham havas uyg'otganiga shubha yo'q. Agar shunday bo'lsa, sport hayotingizning bir bo'lagiga aylansin, deymiz.

Sa'dullo TURSINOV

G'ALABA NASHIDASI

Sevimli gazetam orqali tengdoshlarim bilan quvonchimni bo'lishmoqchiman.

Ayni kunlarda maktab o'quvchilari o'rtasida o'tayotgan sport musobaqalarida voleybol bo'yicha 9-«A» sinf

o'quvchisi Zuhra Nazarova sardorlik qilgan bizning qizlar jamoamiz g'oliblikni qo'ldan bermay kelmoqda. Dugonamiz sportning bu turiga juda qiziqadi. Dastlab tumanimizda joylashgan deyarli barcha maktablarning voleybol jamoalari ustidan g'alaba qozongan bo'lsak, kuni kecha shahar bosqichida 1-o'rinni egallab, oltin medalga sazovor bo'ldik. Respublika bosqichiga yo'llanmani qo'lga kiritganimizdan ustozlarimiz Sayfiddin aka Saralidze va Jannar opa Bazarbayeva behad quvonishdi. Biz esa tinimsiz mehnatlarimiz samarasi – g'alaba nashidasi –ni yana bir bor his qildik.

Laylo ZAYNIDDINOVA,
Toshkent shahar, Hamza tumanidagi
226-maktabning 9-«G» sinf o'quvchisi

BOLALARGA MUNOSIB SOVG'A

Yaqinda Farg'ona shahrining Qirguli mavzesida zamonaviy «Neftchi» sport majmuasi foydalanishga topshirildi.

Majmuaning ochilish marosimiga bag'ishlangan tadbirde viloyat hokimi Sh.G'aniyev so'z olib, Prezidentimiz Islom Karimov rahnamoligida bolalar sportini rivojlantirish, ular o'rtasida sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, yoshlarning jismoniy tarbiya va sport bilan muntazam shug'ullanishi uchun zarur shart-sharoit yaratish borasida keng qamrovli ishlar amalga oshirilayotganini alohida ta'kidladi. Mazkur sport majmuasidagi yopiq va ochiq ko'rinishdagi voleybol, basketbol, yengil atletika, mini futbol, badminton, stol tenisi, badiiy gimnastika, tennis maydonlari, suv havzalari xalqaro talablar asosida bunyod etilgan bo'lib, bu yerda mingga yaqin yosh sportchilar o'ndan ortiq sport turlari bilan shug'ullanish imkoniga ega bo'lishdi. Tadbirde «Neftchi» madaniyat saroyi badiiy jamoalari-ning teatrlashtirilgan katta konsert dasturi minglab tomoshabinlarga shavq-u zavq ulashdi.

Muhammadjon MAHMUDOV,
Farg'ona viloyati

QALDIRG'OGH

Uzoq o'lkalardan kelgan qaldirg'och,
Yurtimga bahorlar keltirganing rost.
Mag'rur tog'lar, cheksiz ummonlar oshib,
Biz tomon shoshilib yelganlaring rost.

Mittigina qushim, nafis qaldirg'och,
Jasorating asli lochinlarga xos.
Sadoqatda tanho, vafoda tengsiz,
Chindan afsonaga aylanganing rost.

Ezgulik elchisi, inim qaldirg'och,
Baland osmonlarda aylagin parvoz.
Sog'inib kutamiz seni har bahor,
Kel, qushim, ikkimiz aytishaylik roj.

Mitti ko'zlaringda mehning namoyon,
Fayzli ayvonlarni aylaysan makon.
Tong sahar ko'zlardan quvgin g'aflatni,
Chug'ur-chug'uringdan uyg'onsin iymon.

Ra'no ABDUMALIKOVA,
Farg'ona viloyati, Beshariq tumanidagi
41-maktabning 7-«V» sinf o'quvchisi

Heling, etak o'qimiz!

BAHS

Bir kuni Quyosh, Yomg'ir va Havo odamzodga qay biri ko'proq kerakligi haqida uzoq tortishishibdi.

Yomg'ir mag'rurlanib debdi:
– Men bo'lmasam, ekinzorlar ko'karmaydi, daryolar qurib qoladi. Shu sababli, odamlarga men ko'proq kerakman, axir suvsiz hech bir jonot yashay olmaydi-ku!

Yomg'irning bu gaplaridan g'azablangan Quyosh shunday debdi:

– Agar men nur sochmasam, hayot bo'lmaydi, odamlar zulmatda, sovuqda qoladilar. Shunday ekan, odamlarga men ko'proq kerakman.

Shunda Havo bahsga yakun yasa-moqchi bo'libdi:
– Inson va tabiat uchun eng zarur – o'zimman. Bir zum nafas olmasdan na odamlar, na tabiat yashay oladi. Demak, hayot uchun eng

kerak unsur menman.

Bu bahsni eshitib turgan odamzod ularga vazminlik bilan shunday debdi:

– Uchovingiz ham bizga juda keraksizlar. Har biringizning o'z o'rningiz bor. Biz barchangizni birdek qadrlaymiz, asrab-avaylaymiz!

Quyosh, Havo va Yomg'ir insonning bu gaplaridan to'g'ri xulosa chiqarib, faqat yaxshilik yo'lida xizmat qila boshlashibdi.

Oyshabonu RO'ZIBOYEVA,
Andijon viloyati, Buloqboshi tumanidagi 5-umumta'lim maktabining 6-sinf o'quvchisi

D U N Y O D A G i E N G

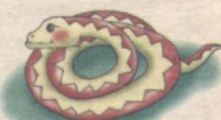
kichkina
volffiya gulining
diametri atigi 1 mm.ni
tashkil qiladi. Ko'z
oldingizga
keltirishingiz uchun
shuni aytishimiz
mumkin, volffiya guli
taxminan
to'g'nog'ichning
uchiday keladi;

katta akula kitsimon
akula bo'lib, uzunligi
12-20 metrni, og'irligi
esa 15-20 tonnani
tashkil qiladi;

kichik
akulaning
uzunligi 40-45
sm.ga teng;

kichik qush
nektarxo'r (kolibri)
bo'lib, bu qush
faqat gul nektari
bilan oziqlanadi.
Ishonsangiz, bu noyob
qushning og'irligi bor
yo'g'i 1,5 grammga
tengdir;

katta ilon anakonda
bo'lib, uzunligi 11,4
metrga yetadi.
Amazonkada yashov-
chi bu ilon 100 taga
yaqin tuxum qo'yadi;

tez o'sadigan o'simlik
bambuk bo'lib, bir
kecha kunduzda 90
sm.gacha
o'sadi.
Uning
balandligi 18
metrgacha
yetadi.

Nigora
JO'RAYEVA
tayyorladi

BO'SH OTIRMAI, BOSH QOTIRI

KINGA NIMA KERAK?

Qadrli o'quvchilar!
Turli kasb egalariga kerak bo'ladigan ish qurollarini to'g'ri
joylashtirsangiz, bo'g'inlar orqali mehnatga oid xalq
maqollaridan birini o'qiysiz.

1. Duradgor	ketmon	asal
2. Uchuvchi	qaychi	qan-
3. O'qituvchi	mashina	gan-
4. Oshpaz	arqon	ning.
5. Tikuvchi	tok qaychi	ga-
6. Haydovchi	kitob	qi-
7. Temirchi	igna-ip	top-
8. Bichiqchi	kompas	nat
9. Shifokor	bosqon	ning
10. Dehqon	randa	Meh-
11. Rassom	fonendoskop	du
12. Bog'bon	mo'yqalam	tot-
13. Alpinist	kapgir	lib

1-2 3-4 5-6-7 8-9 10 11-12-13.

Dil OROM tayyorladi

TOPISHMOQLAR

Qanoti ko'rkam, nafa,
Ozor bermaydi hargiz.
Qo'lida na ip, qaychi,
Nimasi yo'q...

«Toqqa borar, boqqa borar»,
Uchib ketsa, qolmas izi.
Qizil to'ni – qora xolli,
Bog'ning qizi, bu ...

Kemirsa-da o't-maysa,
Fishi o'lmas chigilga.
Chirillar – o'q ovozi,
Sakrab yunar ...

Tuproqda ming bir uyi
Mehnat qilar kun bo'yi.
Yuk tashuvchi misoli,
Don-dun tashir ...

Dilfuza KAMOLJONOVA

15-aprel 2013